Kolmapäev, 19. mai 2021

P9_TA(2021)0240

Euroopa energiasüsteemi integreerimise strateegia

Euroopa Parlamendi 19. mai 2021. aasta resolutsioon Euroopa energiasüsteemi integreerimise strateegia kohta (2020/2241(INI))

(2022/C 15/05)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 194,

— võttes arvesse 12. detsembri 2015. aasta Pariisi kliimakokkulepet,

— võttes arvesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni seitsmendat kestliku arengu eesmärki tagada kõikidele taskukohane, usaldusväärne, säästev ja kaasaegne energia,

— võttes arvesse komisjoni 16. veebruari 2016. aasta teatist „ELi kütte- ja jahutusstrateegia“ (COM(2016)0051),

— võttes arvesse komisjoni 28. novembri 2018. aasta teatist „Puhas planeet kõigi jaoks – Euroopa pikaajaline strateegiline visioon, et jõuda jõuka, nüüdisaegse, konkurentsivõimelise ja kliimaneutraalse majanduseni“ (COM(2018)0773),

— võttes arvesse komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatist „Euroopa roheline kokkulepe“ (COM(2019)0640),

— võttes arvesse komisjoni 19. veebruari 2020. aasta teatist „Euroopa andmestrateegia“ (COM(2020)0066),

— võttes arvesse komisjoni 10. märtsi 2020. aasta teatist „Euroopa uus tööstusstrateegia“ (COM(2020)0102),

— võttes arvesse komisjoni 8. juuli 2020. aasta teatist „Kliimaneutraalse majanduse saavutamine – lõimitud energiasüsteem kliimaneutraalse Euroopa nimel“ (COM(2020)0299),

— võttes arvesse komisjoni 8. juuli 2020. aasta teatist „Kliimaneutraalse Euroopa vesinikustrateegia“ (COM(2020)0301),

— võttes arvesse komisjoni 17. septembri 2020. aasta teatist „Euroopa 2030. aasta kliimaeesmärgi suurendamine: investeerimine kliimaneutraalsesse tulevikku meie inimeste hüvanguks“ (COM(2020)0562),

— võttes arvesse komisjoni 14. oktoobri 2020. aasta teatist „Euroopa renoveerimislaine – keskkonnahoidlikumad hooned, uued töökohad, parem elujärg“ (COM(2020)0662),

— võttes arvesse komisjoni 14. oktoobri 2020. aasta teatist metaaniheite vähendamise ELi strateegia kohta (COM(2020)0663),

— võttes arvesse komisjoni 14. oktoobri 2020. aasta aruannet energialiidu olukorra kohta (COM(2020)0950),

— võttes arvesse komisjoni 14. oktoobri 2020. aasta aruannet puhta energeetika sektori konkurentsivõime arengu kohta (COM(2020)0953),

— võttes arvesse komisjoni 14. oktoobri 2020. aasta aruannet energiatõhususe parandamise kohta (COM(2020)0954),

— võttes arvesse komisjoni 14. oktoobri 2020. aasta aruannet „Taastuvenergia arenguaruanne“ (COM(2020)0952),

— võttes arvesse komisjoni 14. oktoobri 2020. aasta aruannet „Energiahind ja energiakulu Euroopas“ (COM(2020)0951),

— võttes arvesse komisjoni 19. novembri 2020. aasta teatist „ELi strateegia avamere taastuvenergia potentsiaali kasutamiseks kliimaneutraalsuse saavutamise eesmärgil“ (COM(2020)0741),

Kolmapäev, 19. mai 2021

— võttes arvesse nõukogu 25. juuni 2019. aasta järeldusi energiasüsteemide tuleviku kohta energialiidus, et tagada energiasüsteemi ümberkujundamine ning energia- ja kliimaeesmärkide saavutamine aastaks 2030 ja pärast seda,

— võttes arvesse nõukogu 11. detsembri 2020. aasta järeldusi ELi uue 2030. aasta kliimaeesmärgi kohta,

— võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 12. detsembri 2019. aasta järeldusi,

— võttes arvesse nõukogu eesistujariigi Austria poolt 17. ja 18. septembril 2018. aastal Linzis käivitatud vesiniku algatust,

— võttes arvesse nõukogu eesistujariigi Rumeenia poolt 1. ja 2. aprillil 2019. aastal Bukarestis käivitatud Euroopa säästva ja aruka gaasitaristu algatust,

— võttes arvesse nõukogu 27. oktoobri 2003. aasta direktiivi 2003/96/EÜ, millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise ühenduse raamistik ([1]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. septembri 2006. aasta direktiivi 2006/66/EÜ, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 91/157/EMÜ ([2]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2013. aasta määrust (EL) nr 347/2013 üleeuroopalise energiataristu suuniste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1364/2006/EÜ ning muudetakse määrusi (EÜ) nr 713/2009, (EÜ) nr 714/2009 ja (EÜ) nr 715/2009 ([3]) (TEN-E määrus),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1316/2013, millega luuakse Euroopa ühendamise rahastu, muudetakse määrust (EL) nr 913/2010 ja tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 680/2007 ja (EÜ) nr 67/2010 ([4]) (Euroopa ühendamise rahastu määrus), mis on praegu läbivaatamisel,

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2014. aasta direktiivi 2014/94/EL alternatiivkütuste taristu kasutuselevõtu kohta ([5]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrust (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013 ([6]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiivi (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta ([7]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiivi (EL) 2018/2002, millega muudetakse direktiivi 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust ([8]) (energiatõhususe direktiiv),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta direktiivi (EL) 2019/944 elektrienergia siseturu ühiste normide kohta ja millega muudetakse direktiivi 2012/27/EL ([9]),

---

([1]) ELT L 283, 31.10.2003, lk 51.
([2]) ELT L 266, 26.9.2006, lk 1.
([3]) ELT L 115, 25.4.2013, lk 39.
([4]) ELT L 348, 20.12.2013, lk 129.
([5]) ELT L 307, 28.10.2014, lk 1.
([6]) ELT L 328, 21.12.2018, lk 1.
([7]) ELT L 328, 21.12.2018, lk 82.
([8]) ELT L 328, 21.12.2018, lk 210.
([9]) ELT L 158, 14.6.2019, lk 125.

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta määrust (EL) 2019/943, milles käsitletakse elektrienergia siseturgu ([10]),

— võttes arvesse nõukogu 6. mai 2014. aasta määrust (EL) nr 559/2014 kütuseelementide ja vesiniku valdkonna teise ühisettevõtte asutamise kohta ([11]),

— võttes arvesse oma 14. märtsi 2019. aasta resolutsiooni kliimamuutuste kohta – Euroopa pikaajaline strateegiline visioon, et jõuda jõuka, nüüdisaegse, konkurentsivõimelise ja kliimaneutraalse majanduseni kooskõlas Pariisi kokkuleppega ([12]),

— võttes arvesse oma 28. novembri 2019. aasta resolutsiooni kliima- ja keskkonnaalase hädaolukorra kohta ([13]),

— võttes arvesse oma 28. novembri 2019. aasta resolutsiooni Hispaanias Madridis toimuva 2019. aasta ÜRO kliimamuutuste konverentsi (COP25) kohta ([14]),

— võttes arvesse oma 15. jaanuari 2020. aasta resolutsiooni Euroopa rohelise kokkuleppe kohta ([15]),

— võttes arvesse oma 2. juuli 2020. aasta resolutsiooni Euroopa tervikliku lähenemisviisi kohta energia salvestamisele ([16]),

— võttes arvesse oma 10. juuli 2020. aasta resolutsiooni üleeuroopalise energiataristu suuniste muutmise kohta ([17]),

— võttes arvesse kodukorra artiklit 54,

— võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni arvamust,

— võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit (A9-0062/2021),

A. arvestades, et Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon on kooskõlas Pariisi kokkuleppega ning võrdsete võimaluste ja parimate olemasolevate teadusandmete alusel heaks kiitnud eesmärgi saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalne majandus, mille eesmärk on hoida ülemaailmne temperatuuri tõus alla 1,5 °C võrreldes industriaalühiskonna eelse tasemega;

B. arvestades, et komisjon on teinud ettepaneku vähendada 2030. aastaks üldist kasvuhoonegaaside heidet 55 % võrra, samas kui Euroopa Parlament on kiitnud heaks eesmärgi vähendada 2030. aastaks kasvuhoonegaaside heidet 60 % võrra;

C. arvestades, et 2020. aasta aruandes energialiidu olukorra kohta tuuakse esile, et energianõudlus ELis tervikuna väheneb, kuid suureneb teatavates sektorites, näiteks transpordisektoris ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogiasektoris (IKT);

D. arvestades, et hoonete arvele langeb ligikaudu 40 % ELi energia kogutarbimisest ja 36 % energiatootmise põhjustatud kasvuhoonegaaside heitest ning IKT arvele langeb 5–9 % ülemaailmsest elektritarbimisest;

E. arvestades, et 2017. aastal toodeti 70 % ELis kasutatud primaarenergiast fossiilkütustest (nafta, maagaas ja kivisüsi) ([18]);

F. arvestades, et Rahvusvahelise Energiaagentuuri hinnangul pärineb umbes kolmandik kogu metaani heitkogustest energiasektorist;

G. arvestades, et kliimaneutraalsuse saavutamiseks on vaja loobuda peamiselt fossiilkütustel põhinevast süsteemist ja võtta suund ülimalt energiatõhusa, kliimaneutraalse ja taastuvatel energiaallikatel põhinevale süsteemile;

H. arvestades, et energiasüsteemi integreerimine tähendab energiasüsteemi kui terviku kooskõlastatud kavandamist ja käitamist, mis hõlmab erinevaid energiakandjaid ja ühendatud taristuid ning kõiki lõppkasutajaid;

([10]) ELT L 158, 14.6.2019, lk 54.
([11]) ELT L 169, 7.6.2014, lk 108.
([12]) ELT C 23, 21.1.2021, lk 11.
([13]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0078.
([14]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0079.
([15]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0005.
([16]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0198.
([17]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0199.
([18]) Eurostati 2019. aasta aruanne energia-, transpordi- ja keskkonnastatistika kohta: https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/10165279/KS-DK-19-001-EN-N.pdf/76651a29-b817-eed4-f9f2-92bf692e1ed9

Kolmapäev, 19. mai 2021

I. arvestades, et energiasüsteemide integreerimine võib lahendada paljud energiasüsteemi ümberkujundamisest tulenevad probleemid, eelkõige seoses süsinikuheite vähendamise, energiavõrkude optimeerimise ja tasakaalustamisega, millega tagatakse varustuskindlus ja kindlustatakse ELi strateegilist autonoomiat;

J. arvestades, et energiavõrkude rohe- ja digipööre nõuab enneolematuid avaliku ja erasektori investeeringuid taristu ajakohastamiseks ja vajaduse korral uue taristu kasutuselevõtmiseks, samuti investeeringuid hoonete renoveerimisse ning teadus- ja arendustegevusse;

K. arvestades, et energiasüsteemi integreerimine võib kiirendada üleminekut kliimaneutraalsele majandusele, seades samal ajal eesmärgiks hoida Euroopa kodanike, ametiasutuste ja ettevõtete kulud realistlikes piirides, tugevdades samal ajal energiajulgeolekut, kaitstes tervist ja keskkonda ning edendades majanduskasvu, innovatsiooni ja ülemaailmset juhtpositsiooni tööstuses; arvestades, et on vaja rakendada kulutõhusat energiasektori integreerimist;

L. arvestades, et vastavalt määrusele (EL) 2018/1999 tuleks mis tahes energia pakkumise ja nõudluse planeerimisel ning poliitika- ja investeerimisotsuste tegemisel tulemuslikult rakendada energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet, mis tähendab, et iga otsust tuleks süstemaatiliselt hinnata alternatiivsete kulutõhusate, tehniliselt ja majanduslikult mõistlike ja keskkonnaohutute energiatõhususe meetmete alusel;

M. arvestades, et COVID-19 kriis on näidanud, kui tähtis on usaldusväärne, ohutu ja paindlik energiasüsteem; arvestades, et lisandunud elektri- ja küttekulud on pannud kodumajapidamised suurema surve alla;

1. toetab komisjoni teatises energiasüsteemide integreerimise strateegia kohta esitatud suunda, nimelt energiatõhususe ja -säästu astmelist prioriteeti, lõppkasutuse dekarboniseerimist otsese elektrifitseerimise abil, taastuvatel energiaallikatel põhinevaid ja vähese süsinikuheitega kütuseid rakenduste jaoks, millel ei ole muud alternatiivi; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et solidaarsuse ja koostöö vaimus rakendatakse sidusat pikaajalist lähenemisviisi ning et asjaomaste tööstusharude ja ühiskonna kui terviku jaoks töötatakse välja stabiilne õigusraamistik; rõhutab, et erasektor koos avaliku sektoriga etendab keskset rolli selle strateegia edus ja tõhusas rakendamises ning toetab sellise energiasüsteemi ülesehitamist, mis juhib ELi hiljemalt 2050. aastaks kliimaneutraalsuse poole;

2. on veendunud, et selline strateegia võib aidata liidul kavandada tee oma kliimaeesmärkide saavutamiseks, säilitades samal ajal energia kättesaadavuse, taskukohasuse ja varustuskindluse tänu ringlusepõhise, ülimalt energiatõhusa, integreeritud, ühendatud, vastupidava, aruka, mitmeliigilise, õiglase ja vähese süsinikuheitega süsteemi väljaarendamisele; rõhutab, et selles strateegias tuleks eelkõige COVID-19 pandeemia tagajärgede kontekstis esitada visioon, mis toetab kliimaneutraalset majandust, tugevdades samal ajal energiajulgeolekut ja konkurentsivõimet, toetades töökohtade loomist ning väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid (VKEd), kaitstes tervist ja keskkonda ning edendades kestlikku majanduskasvu ja innovatsiooni;

3. tuletab meelde, et on äärmiselt tähtis võtta arvesse riiklike energiasüsteemide ja probleemide mitmekesisust; julgustab komisjoni uurima erinevaid süsinikuheite vähendamise viise, mis võiksid aidata igal liikmesriigil kasutada kõige tõhusamaid CO_2 heitkoguste vähendamise lahendusi vastavalt nende endi vajadustele ja ressurssidele;

Energiasüsteemide optimeerimine ja süsinikuheite vähendamine

4. kinnitab veel kord oma toetust energiatõhususe esikohale seadmise põhimõttele, mis tähendab, et esmatähtsaks tuleb pidada energiasäästu ja tõhususe suurendamist; tuletab meelde, et ringlus ja võimaluse korral otsene elektrifitseerimine kujutavad endast olulist viisi süsinikuheite vähendamiseks; rõhutab vajadust töötada välja vastupidav ja kliimaneutraalne energiasüsteem, milles võetaks arvesse kulutõhususe põhimõtet; rõhutab vajadust kliimasõbralike lahenduste kogumi järele, mis võimaldaks kõige energiatõhusamatel ja kulutõhusamatel tehnoloogiatel turul jõudsalt areneda ning aitaks vähendada süsinikujalajälge ja edendada energiasõltumatust liidus;

5. rõhutab, et energiatõhususe suurendamiseks tehtavad jõupingutused toovad kaasa mitmeid eeliseid, näiteks vähenenud sõltuvuse energiaimpordist, väiksemad tarbimisarved, tööstuse suurema konkurentsivõime ning üldise kasu kliimale ja keskkonnale;

6. kutsub komisjoni üles hindama energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtte kohaldamise võimalust liidu õigusaktide ja metoodika eelseisva läbivaatamise käigus ning uute algatuste puhul, eelkõige stsenaariumide ja taristu planeerimise ning kulude-tulude analüüsi puhul, ning soovituste kaudu liikmesriikidele nende siseriiklike õigusaktide kohta;

7. märgib veesektori suurt energiatarbimist; kutsub komisjoni üles kaaluma energiasäästlikke meetmeid ELi veesektori jaoks ja võimalust energiasüsteemi integreerimisel kasutada puhastatud reovett taastuvenergia kohapealse allikana;

8. märgib, et liikmesriigid ja liit tervikuna ei ole teinud piisavalt edusamme energiatõhususe ja hoonete renoveerimise valdkonnas, nagu on sedastatud 2020. aasta energiatõhususe eduaruandes; nõuab tungivalt, et komisjon vaataks läbi energiatõhususe direktiivis sätestatud eesmärgid, viies need pärast põhjalikku mõjuhinnangut paremini kooskõlla kliimaeesmärkidega, võttes samas arvesse oma soovitusi energialiidu juhtimise protsessi ja kliimaalaste eesmärkide kava osana; kutsub komisjoni üles vaatama läbi olemasolevad meetmed ja võtma vastu sihipärasemad poliitikameetmed, eelkõige sellistes sektorites nagu transport, kus edusammud on olnud ebapiisavad; väljendab sellega seoses heameelt renoveerimislaine strateegia ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta direktiivi (EL) 2018/844 (millega muudetakse direktiivi 2010/31/EL hoonete energiatõhususe kohta ja direktiivi 2012/27/EL energiatõhususe kohta) ([19]) eelseisva läbivaatamise üle; tuletab meelde, kui oluline on hinnata läbivaadatud eesmärkide mõju ettevõtjatele, eelkõige VKEdele;

9. kutsub komisjoni üles energiatõhususe põhimõtet kui kulutõhusat viisi heitkoguste vähendamiseks laiendama kogu väärtusahelale ja kõikidele lõppkasutusaladele; kutsub komisjoni üles esitama konkreetseid algatusi energiakadude vähendamiseks ülekande- ja jaotusvõrkudes, vaadates selleks läbi TEN-E määruse ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2017. aasta määruse (EL) 2017/1938, milles käsitletakse gaasivarustuskindluse tagamise meetmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 994/2010 ([20]);

10. kiidab heaks ELi uue metaanistrateegia; tuletab meelde, et on äärmiselt tähtis kiiresti rakendada metaani heitkoguste seiresüsteeme, mis tuginevad sellistele satelliitvaatluse tehnoloogiatele, mis on välja töötatud näiteks Copernicuse programmi kaudu; kutsub komisjoni üles tegema ettepanekuid meetmete võtmiseks metaaniheite edasiseks vähendamiseks energiasektoris; väljendab heameelt komisjoni ettepaneku üle muuta seire, aruandlus ja kontroll ning pihkumise avastamine ja kõrvaldamine kohustuslikuks;

11. rõhutab jäätmete, eelkõige tööstusprotsessidest, biojäätmetest, hoonetest ja andmekeskustest pärineva energia ja heitsoojuse korduskasutamise potentsiaali; rõhutab põllumajandusest, toidutarbimisest ja metsandusest pärineva energia kestlikku tootmist; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles töötama jäätmete raaamdirektiivi ([21]) edasisel läbivaatamisel välja tõhusad stiimulid ja ärimudelid tööstusheitsoojuse ja vältimatu heitsoojuse taaskasutamiseks soojusvõrkudes või salvestamiseks;

12. juhib tähelepanu kütte- ja jahutussüsteemide süsinikuheite vähendamisele; nõuab kütte- ja jahutusstrateegia edasist rakendamist, sealhulgas taastuvenergia direktiivi ja energiatõhusust käsitleva direktiivi läbivaatamise käigus ning soodustava raamistiku loomist keskkonnakaitse ja energeetika valdkonnas antavat riigiabi käsitlevate suuniste läbivaatamise käigus ([22]); rõhutab 4. ja 5. põlvkonna väga tõhusate madala temperatuuriga kaugküttevõrkude potentsiaali; märgib, et neil võib olla oluline roll küttesüsteemide süsinikuheite kulutõhusas vähendamises linna- ja tööstuspiirkondades; väljendab heameelt asjaolu üle, et kaugkütte- ja kaugjahutusvõrgud on läbivaadatud Euroopa ühendamise rahastu määruse alusel rahastamiskõlblikud, ning nõuab nende kaasamist võimalike ühishuviprojektidena ka TEN-E määruse alusel; kutsub komisjoni lisaks üles võtma küttetaristut ja soojuse salvestamist arvesse nii Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku kui ka Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustiku kümneaastase võrgu arengukava väljatöötamisel; märgib murega vanade ja ebatõhusate küttesüsteemide väljavahetamise madalat määra; väljendab heameelt küttekehade ja veesoojendite ning jahutite energiamärgistust ja ökodisaini käsitlevate teiseste õigusaktide käimasoleva läbivaatamise üle; rõhutab digivahendite potentsiaali energia arukal haldamisel, tagades samal ajal küberturvalisuse ja andmekaitse;

13. tuletab meelde, et energiasüsteemi ümberkujundamine nõuab iga-aastaseid taristuinvesteeringuid summas 520–575 miljardit eurot ning taastuvenergia proportsionaalset ja tõhusat kasutuselevõttu; palub komisjonil arendada kaasavat, integreeritud ja realistlikku stsenaariumikavandamist, milles võetakse kooskõlas kestliku Euroopa investeerimiskavaga

([19]) ELT L 156, 19.6.2018, lk 75.
([20]) ELT L 280, 28.10.2017, lk 1.
([21]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiiv 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid (ELT L 312, 22.11.2008, lk 3).
([22]) Keskkonnakaitse ja energiaalase riigiabi suunised.

täiendavalt arvesse energiatõhusust ja energiasüsteemi integreerimist; märgib vajadust järgida kestlike investeeringute kriteeriume, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määruses (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ([23]), ning kasutada rahastamisvahendeid, mis on täielikult kooskõlas 2030. aasta kliima- ja energiaeesmärkidega ning kliimaneutraalsusega hiljemalt 2050. aastaks, et see ei tooks kaasa varade muutumist kasutuskõlbmatuks; rõhutab, et erinevatel Euroopa programmidel ja rahastamisvahenditel on oluline roll energiasüsteemi ümberkujundamise edendamisel; rõhutab vajadust tagada, et selliste energiaallikate nagu maagaas kasutamine oleks üksnes üleminekulist laadi, võttes arvesse kliimaneutraalsuse saavutamise eesmärki; rõhutab, et süsteemi integreerimisel tuleks maksimaalselt ära kasutada olemasolevat energiataristut, mis võib aidata kaasa kulutõhusale üleminekule paljudes sektorites;

14. rõhutab, kui oluline on eelnevalt hinnata ja prognoosida vajadust energiatõhususe meetmete, süsteemide integreerimise või uue energiatootmise, omavahelise ühendatuse, ülekande, jaotamise, salvestamise ja muundamise taristute järele, et optimeerida olemasoleva energiataristu kasutamist kliimaneutraalses majanduses, tagades samal ajal selle majandusliku, keskkonnaalase ja sotsiaalse elujõulisuse ning kulutõhususe, vältides samas sõltuvuse teket ja varade kasutuskõlbmatuks muutumist; rõhutab, kui oluline on järgida kliimaneutraalsuse saavutamiseks vajalike tehnoloogiate puhul tehnoloogianeutraalsuse põhimõtet, kuna mõnede lähitulevikus vajalike tehnoloogiate puhul on endiselt vaja investeerida teadus- ja arendustegevusse; nõuab, et iga taristuprojekt sisaldaks enne ülesehitamist alternatiivset stsenaariumi, mis põhineb nõudluse vähendamisel ja/või sektori integreerimisel;

15. väljendab heameelt ELi avamere taastuvenergia uue strateegia avaldamise üle; rõhutab, et avamere energiasaarte kiire areng on äärmiselt tähtis, et saavutada taastuvenergia osakaalu eesmärk 2030. aastaks; usub, et see strateegia annab võimaluse suurendada taastuvenergia tootmist, suurendada elektri otsekasutust ja toetada kaudset elektrifitseerimist, näiteks vesiniku ja sünteetiliste kütuste abil; nõuab seetõttu energiataristut käsitlevate ELi õigusaktide põhjalikku läbivaatamist ja asjaomaste riigiabi suuniste sihipärast läbivaatamist, et edendada kõigi taastuvate energiaallikate kasutuselevõttu; juhib tähelepanu sellele, et kodanikel, tööstusel ja avalikul sektoril on võimalik päikeseenergiat jaotusvõrgu tasandil veelgi rohkem ära kasutada; kutsub liikmesriike üles lihtsustama loamenetlusi ja kõrvaldama haldustõkkeid taastuvenergia tootmisele;

16. kutsub komisjoni üles kasutama TEN-E määruse läbivaatamist võimalusena viia see täielikult kooskõlla kliimaneutraalsuse eesmärgiga; rõhutab, et heitkoguste vähendamise, digiteerimise ja energiasüsteemi integreerimise põhimõtted tuleks sätestada selle määruse eesmärkides ning võrgu 10-aastases arengukavas ja pikemas kavandamisajas, mis oleks kooskõlas kliimaneutraalsuse eesmärgiga, et muu hulgas vältida luhtunud kulusid; rõhutab, et investeeringud olemasoleva taristu digiteerimiseks võivad oluliselt parandada selle haldamist digiteisikute, algoritmide või tehisintellekti abil; toetab määruse kohaldusala laiendamist sellistele energiataristutele, nagu salvestamine ja vesinik; nõuab integreeritud ja kooskõlastatud võrgukava koostamist, mis hõlmaks järk-järgult kõiki energiakandjaid ja kogu taristut; rõhutab, et energiasüsteemi taristu tuleks lõimida digi- ja transpordisüsteemiga;

17. julgustab komisjoni esitama taastuvenergia edendamise direktiivi läbivaatamisel ambitsioonikamaid meetmeid ja eesmärke, et suurendada põhjaliku mõjuhinnangu alusel taastuvenergia osakaalu kõigis sektorites; rõhutab vajadust kiirendada võimaluse korral üleminekut taastuvatel energiaallikatel põhinevale energiasüsteemile ja lõppkasutussektorite kiiremat elektrifitseerimist, pidades silmas kulusid ja energiatõhusust;

18. väljendab heameelt Euroopa renoveerimislaine strateegia vastuvõtmise üle, mis kiirendab energia- ja ressursitõhususe meetmete kasutuselevõttu ning taastuvate energiaallikate laialdasemat rakendamist hoonetes kogu ELis; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles võtma arvesse energiasektori ja ehitussektori vahelist sünergiat, et saavutada kliimaneutraalsus; rõhutab, et olemasolevate hoonete renoveerimine täiendab energiatootmise dekarboniseerimist;

19. tunnustab edusamme, mida on seni tehtud ELi energiaturgude integreerimisel energiaühenduse lepinguosaliste turgudega; rõhutab taastuvenergia alase koostöö edendamise tähtsust; rõhutab vajadust tugevdada piiriülese koostöö mehhanisme taastuvenergia edendamist käsitleva direktiivi eelseisva läbivaatamise käigus;

([23]) ELT L 198, 22.6.2020, lk 13.

20. tervitab ELi vesinikustrateegia vastuvõtmist; rõhutab, et esmatähtsaks tuleks pidada taastuvallikatest toodetud vesiniku tarneahela rajamist Euroopas, et edendada esmamüüjate eeliseid, tööstuse konkurentsivõimet ja energiavarustuskindlust; on veendunud, et taastuvallikatest toodetud ja vähese süsinikuheitega vesinik võib aidata vähendada püsivaid heitkoguseid, näiteks tööstusprotsessides ja rasketranspordis, kus otsene elektrifitseerimine võib olla piiratud vähese kulutõhususe või tehniliste, sotsiaalsete ja keskkonnaalaste põhjuste tõttu; tuletab samuti meelde vajadust muuta olemasolev vesinikutootmine kiiremini süsinikuheitevabaks; toetab vesinikku käsitlevate üleeuroopalist huvi pakkuvate tähtsate projektide käivitamist; kutsub komisjoni üles töötama välja gaasiliste energiakandjate tervikliku klassifitseerimis- ja sertifitseerimisraamistiku, mis põhineb kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisel ja säästlikkuskriteeriumidel kogu olelusringi jooksul, kooskõlas lähenemisviisiga, mis on sätestatud taastuvenergia edendamise direktiivis; rõhutab, et selline klassifitseerimine on turuosaliste, ametiasutuste ja tarbijate jaoks äärmiselt oluline; rõhutab vajadust töötada välja tugev raamistik ja asjakohane lähtealus, et tagada piisava lisataastuvenergia tootmisvõimsuse kasutuselevõtt proportsionaalselt taastuvallikatest toodetud vesiniku vajadusega; kutsub komisjoni üles oma tulevastes õigusakti ettepanekutes seda vajaduste mitmekesisust arvesse võtma; kutsub komisjoni üles tagama õiglase ja tõhusa konkurentsi rahvusvahelistelt partneritelt imporditud vesiniku ja ELis toodetud vesiniku vahel;

21. rõhutab rolli, mida süsiniku keskkonnaohutu kogumine, säilitamine ja kasutamine võiks etendada Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärkide saavutamisel; toetab lõimitud poliitilist konteksti, et soodustada keskkonnale ohutute süsiniku kogumise, säilitamise ja kasutamise süsteemide kasutuselevõtmist, mis vähendavad kasvuhoonegaaside netoheitkoguseid, et muuta rasketööstus kliimaneutraalseks, kui otsesed heitevähendusvõimalused puuduvad; märgib komisjoni ettepanekut kutsuda puhta energia tööstusfoorumi raames kokku iga-aastane Euroopa CO_2 kogumise, kasutamise ja säilitamise foorum, et uurida selliste projektide edendamise võimalusi; tuletab meelde vajadust seada prioriteediks heitkoguste otsene vähendamine ning meetmed ELi looduslike neeldajate ja reservuaaride säilitamiseks ja suurendamiseks, näiteks metsade säästva majandamise kaudu;

22. rõhutab, et transport võib olla taastuvenergia kasutuselevõtu oluline hõlbustaja; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles pakkuma välja soodsat poliitilist raamistikku ja ambitsioonikaid eesmärke, mis põhinevad kliimaneutraalsuse saavutamiseks vajalike tehnoloogiate tehnoloogianeutraalsuse põhimõttel, et minna õiglaselt, taskukohaselt ja tasakaalustatult üle kõigi reisijate- ja kaubaveoliikide, sealhulgas avaliku sektori sõidukite ja võrgustike, maantee-, mere-, sisevee-, raudtee- ja õhutranspordi süsinikuheite vähendamisele peamiselt elektrifitseerimise abil, ja kui see ei ole võimalik, siis ka säästvalt toodetud kütuste abil; väljendab heameelt komisjoni teate üle direktiivi 2014/94/EL läbivaatamise käigus, et elektrisõidukite jaoks võetakse kasutusele miljon laadimispunkti; kutsub komisjoni üles stimuleerima autotootjaid, et nad võimaldaksid ka laadimist sõidukist võrku (V2G); rõhutab vajadust kohandada elektrifitseerimisvõrke ja alternatiivkütuste taristut Euroopa autopargi vajadustega ja toetada muid juba kasutusvalmis lahendusi, eelkõige transpordisõlmedes; rõhutab, et piiriülese transpordi süsinikuheite vähendamisel on võimalik teha sisekoostööd; rõhutab sellega seoses transpordikogukonna ja Euroopa Komisjoni äärmiselt tähtsat rolli sünergilise toime loomisel naaberriikidega ja ELi transpordisektori heitkoguste standardite ülevõtmise kiirendamisel; rõhutab ühistranspordi tähtsust energianõudluse vähendamisel ning vajadust arendada ja laiendada vähendatud süsinikuheitega ühistranspordi kasutamist nii linna- kui ka maapiirkondades;

23. rõhutab, et on sektoreid, mis suurendavad oma energiatarbimist, näiteks transpordisektor, turismisektor ning IKT sektor; toetab komisjoni kaugkütte- ja kaugjahutusvõrkude ning vältimatu heitsoojuse allikate vahelise sünergilise toime uurimisel; väljendab heameelt ELi digistrateegias sisalduva kohustuse üle muuta andmekeskused 2030. aastaks kliimaneutraalseks; kutsub komisjoni üles esitama tegevuskava turismisektori osalemiseks energiasüsteemi integreerimisprotsessis, käsitledes muu hulgas raudteeturismi, pehme ja e-liikuvuse edendamist ning ringmajanduse kogukondade loomist säästvas turismis;

Energiasüsteemide tasakaalu tagamine

24. märgib, et elektrivõrkude tasakaalu säilitamine ning tippnõudluse ja tootmise tippkoormuse juhtimine muutub üha detsentraliseerituma ja taastuvama tootmisstruktuuri tingimustes keerukamaks, ning rõhutab sellega seoses tarbimiskaja, salvestamise ja aruka energiajuhtimise rolli; rõhutab, et liikumisel detsentraliseeritud energiatootmise poole on palju eeliseid: see võib soodustada kohalike energiaallikate kasutamist, suurendades kohalikku energiavarustuskindlust, kogukonna arengut ja ühtekuuluvust, pakkudes uusi sissetulekuallikaid ja luues uusi töökohti; tuletab meelde, et liikmesriikidel on jätkuvalt vabadus otsustada oma energiaallikate jaotuse üle, mille mitmekesisus on varustuskindluse tagamiseks esmatähtis;

Kolmapäev, 19. mai 2021

25. rõhutab, et võrkudevahelised ühendused on olulisemad kui kunagi varem, et tagada taastuvenergia transport piirkondadesse, kus nõudlus on kõige suurem ja ühendused tasakaalustavad energiasüsteemi kui tervikut; rõhutab vajadust maksimeerida elektrikaubandust ja rakendada kohustus kasutada vähemalt 70 % olemasolevast ühendusvõimsusest, mis on sätestatud määruse (EL) 2019/943 artikli 16 lõikes 8; rõhutab, et komisjon ja asjaomased liikmesriigid peaksid kehtestama tõhusad meetmed, et tegeleda avamere energiaühenduste puudumisega, pidades silmas avamere energia kasvavat rolli integreeritud energiasüsteemis;

26. peab kahetsusväärseks, et mitmed liikmesriigid ei ole 2020. aastaks veel saavutanud elektrivõrkude ühendamise 10 % eesmärki; väljendab heameelt komisjoni ettepaneku üle suurendada 2030. aasta elektrivõrkude ühendatuse eesmärki 15 '%-ni, eeldusel et see toetab ühishuviprojektide loetelu kaudu paremini riiklikke investeeringuid; julgustab komisjoni taaskäivitama energiavõrkude ühendamise eesmärkide küsimusega tegeleva eksperdirühma tegevuse;

27. märgib, et energiavõrgu taristut tuleks digiteerimise ja automatiseerimise abil veelgi parandada, et tagada süsteemi paindlikkus ja kasutada ära sünergiline toime teiste energiavektoritega; väljendab heameelt komisjoni väljakuulutatud energiasektori digitaliseerimise tegevuskava üle, mille eesmärk on arendada välja digitaalsete energiateenuste konkurentsivõimeline turg, mis tagab andmete privaatsuse, suveräänsuse ning toetab investeeringuid digitaalsesse energiataristusse; rõhutab, et arukad võrgud võimaldavad detsentraliseeritud ja paindliku taastuvenergia ning omavahel tihedalt ühendatud elektrisüsteemi üha suuremat levikut;

28. kordab, et Euroopa energiasalvestusvõimsus on paindlikkuse ja varustuskindluse oluline allikas; kinnitab vajadust vähendada regulatiivseid takistusi salvestusseadmete paigaldamisel; kutsub komisjoni üles direktiivi 2003/96/EÜ eelseisva läbivaatamise käigus hindama, kuidas vähendada energia muundamise ja salvestamisega seotud maksude ja lõivude kulusid ning kaotada energia salvestamise projektide võimalik topeltmaksustamine; tuletab meelde, kui oluline on tagada erinevate transpordi- ja salvestussüsteemide, sealhulgas piiriülese tähtsusega ja kolmandate riikidega ühendatud süsteemide täielik koostalitlusvõime; nõuab tungivalt, et komisjon väldiks selle direktiivi läbivaatamisel põhjendamatuid turumoonutusi teiste energiaallikate arvelt ning kahjulikku mõju tarbijatele;

29. kutsub liikmesriike üles parandama kapitali kättesaadavust kõigi energiasalvestusprojektide jaoks, pannes rõhku olemasoleva taristu ajakohastamisele; kutsub komisjoni üles järgmises ühist huvi pakkuvate projektide loendis ning keskkonnakaitsele ja energeetikale antava riigiabi suuniste läbivaatamisel täiendavalt arvestama vajadusega võtta kasutusele salvestamistaristu;

30. võtab murelikult teadmiseks ELi suure sõltuvuse liitiumioonakude impordist; peab seetõttu kiiduväärseks akusid käsitlevas strateegilises tegevuskavas ([24]) määratletud lähenemisviisi, eelkõige tooraineallikate mitmekesistamist, haruldaste muldmetallide alternatiivide väljatöötamist, ELi kaubanduspoliitika täielikku kasutamist, et tagada kestlik ja kindel varustamine, ringmajanduse stiimulite arendamist ning Euroopa akuliidu loomist;

31. tuletab meelde, et nn Power-to-X tehnoloogiatel võib olla täiendav roll võrkude tasakaalustamisel, et ületada taristu kitsaskohad, transportida energiat ning tagada soojus- ja elektrienergia paindlikkus ja hooajaline salvestamine, kuna neid on lihtne integreerida olemasolevasse taristusse; on veendunud, et need tehnoloogiad aitavad integreerida taastuvenergia tootmise suurenevat osakaalu; märgib vajadust arendada vesiniku salvestamise suutlikkust;

32. tuletab meelde võrguoperaatorite vaheliste ühenduste ja koostöö tähtsust; tervitab piirkondlike koordineerimiskeskuste loomist kooskõlas määrusega (EL) 2019/943; on veendunud, et põhivõrguettevõtjad peaksid võrkude edaspidisel kavandamisel rakendama integreeritud ja sektoriülest lähenemisviisi ning kooskõla kliima- ja energiaeesmärkide ning riiklike energia- ja kliimakavadega;

33. juhib tähelepanu mitmesuunalise süsteemi eelistele, milles tarbijatel on energiavarustuses aktiivne roll; tuletab meelde liikmesriikide kohustust tagada, et kõigil kodanikel oleks õigus toota, tarbida ja salvestada oma energiat individuaalselt või kogukonnana, ning rõhutab sellega seoses paindlikkusvõimaluste rolli üleminekul pakkumisel põhinevalt

([24]) Komisjoni 17. mai 2018. aasta teatise „Liikuvus Euroopas: Säästev liikuvus Euroopas – ohutu, ühendatud ja keskkonnahoidlik“ (COM(2018)0293) 2. lisa.

energiasüsteemilt nõudlusel põhinevale energiasüsteemile, mis võimaldab aktiivsetel tarbijatel vastata nõudlusele digitaalsete lahenduste abil täielikus kooskõlas isikuandmete kaitse üldmäärusega ([25]); kutsub komisjoni ja liikmesriike üles uurima võimalusi, kuidas veelgi stimuleerida nõudluspoolse paindlikkuse üleeuroopalise turu arengut, muu hulgas lõppkasutuse paindlikkuse ühiste standardite ning energiasüsteemi kuludele avalduva võimaliku kasu ja mõju hindamise kaudu; väljendab heameelt paindlike integreeritud energiasüsteemide üle, mille eesmärk on optimeerida kaugkütte- ja -jahutussektorit ning tõhusa ja paindliku suure tõhususega koostootmise kasutamist, mis aitab tasakaalustada elektrivõrku, taastuvate energiaallikate kulutõhusat kasutamist ja heitsoojuse integreerimist kohalikul/piirkondlikul tasandil; nõuab direktiivi (EL) 2019/944 ja selle tarbimiskaja sätete kiiret rakendamist;

34. rõhutab rolli, mida elektromobiilsus võib etendada energia- ja transpordisektori aruka integreerimise vormina paindlikkuse suurendamise kaudu; rõhutab, et transpordisektori elektrifitseerimine võib suurendada liidu strateegilist sõltumatust energia valdkonnas, vähendades vajadust imporditud fossiilkütuste järele; rõhutab V2G tehnoloogiate kasutamisega kaasnevaid salvestus- ja paindlikkusvõimalusi ning märgib, et selleks on vaja energiasüsteemide ja elektrisõidukite koostalitlusvõimet;

35. tuletab meelde, kui oluline on tegeleda küberturvalisuse riskidega energiasektoris, et tagada energiasüsteemide vastupanuvõime; rõhutab, et andmesideühendusega toodete, nagu kütteseadmed, elektrisõidukid ja nutiarvestid, suurenev arv võib suurendada elektrisüsteemi küberturvalisuse vastu suunatud rünnakute ohtu; nõuab tungivalt, et komisjon tegeleks nende riskidega kiiresti, kehtestades andmesideühendusega toodete kõrgetasemelise küberturvalisuse kaitse elektrienergia küberturvalisuse võrgueeskirja kontekstis;

36. kinnitab, et taastuvenergiapõhisem, detsentraliseeritum ja integreeritum energiasüsteem nõuab energianõudluse paremat prognoosimist ning reaalajas toimuvat sobitamist erinevate energiakandjate tarne- ja salvestusviisidega; rõhutab sellega seoses statistiliste ja meteoroloogiliste andmete töötlemiseks vajaliku digiteerimise olulist rolli; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles arendama välja digitaalse energiatehnoloogia siseturu, kaitstes tarbijate eraelu puutumatust ja isikuandmeid; julgustab liikmesriike võtma kasutusele nutivalmiduse näitaja, mis on välja töötatud hoonete energiatõhusust käsitleva direktiivi 2010/31/EL ([26]) osana, et kasutada ära nõudluspoolse paindlikkuse potentsiaali hoonete tasandil; rõhutab, et selleks on vaja ühtsemaid andmevahetuse standardeid; väljendab heameelt komisjoni kavatsuse üle võtta vastu energiasektori digitaliseerimise tegevuskava, et edendada ELi tehnoloogilist juhtpositsiooni ja võimaldada integreeritumat energiasüsteemi koos intelligentsete lahendustega kindlates sektorites (nutivõrgud, tõhusam ja ohutum transport, energiasääst hoonetes), koos parema rahastamisega ajavahemikuks 2021–2027;

37. kordab Euroopa Liidu Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostöö Ameti määravat rolli energiasüsteemi integreerimisel ja ELi energiaalaste õigusaktide rakendamisel; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et ametile eraldataks oma ülesannete täitmiseks piisavalt vahendeid;

Energia kättesaadavuse ja taskukohasuse tagamine kõigile kodanikele ja ettevõtetele

38. tuletab meelde, et energiavaldkonnas on liidu tegevuse esimene eesmärk tagada turu tõrgeteta toimimine, pidades silmas vajadust säilitada ja parandada keskkonda; kutsub komisjoni üles võtma vajalikke meetmeid, et tagada energiaturgude toimimine, tagada energia siseturu õigustiku, sealhulgas puhta energia paketi täielik rakendamine, viia gaasi- ja kaugküttesektori tarbijaõigused kooskõlla elektritarbijate õigustega ning aidata neil anda oma panus majanduse süsinikuheite vähendamisse; rõhutab, kui tähtis on suunata kliente kõige energiasäästlikuma ja kulutõhusama süsinikuheite vähendamise viisi poole selliste hindade alusel, mis kajastavad nõuetekohaselt kõiki kasutatud energiakandja kulusid; väljendab heameelt algatuse üle vaadata läbi direktiiv 2003/96/EÜ ning muuta see vahendiks, millega maksupoliitika viiakse vastavusse 2030. ja 2050. aasta energia- ja kliimaeesmärkidega; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles integreerima kõnealusesse direktiivi kliimaeesmärgid; rõhutab vajadust vaadata läbi direktiivi kohaldamisala ja eristada fossiilseid gaase,

([25]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

([26]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 2010. aasta direktiiv 2010/31/EL, hoonete energiatõhususe kohta (ELT L 153, 18.6.2010, lk 13).

vähese süsinikuheitega gaase ja taastuvallikatest toodetud gaase, et stimuleerida säästlike alternatiivide väljatöötamist; kutsub liikmesriike üles kaotama põhjendamatud maksud ja lõivud, et ühtlustada maksustamine, edendada saastevabu uuenduslikke tehnoloogiaid ja tagada Euroopas konkurentsivõimelised energiakulud; kutsub liikmesriike üles tegutsema kõigi otseste ja kaudsete fossiilkütuste toetuste järkjärgulise kaotamise nimel;

39. nõustub komisjoni analüüsiga vajaduse kohta jätkata tööd fossiilkütuste toetuste järkjärguliseks kaotamiseks, vajaduse kohta anda järjepidevamaid hinnasignaale energiasektorites ja liikmesriikides, järjepidevuse puudumise kohta energiaga mitteseotud kõrgete tasude ja elektritarbijate makstavate maksude osas ning asjaolu kohta, et väliskulusid ei ole arvesse võetud; nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid lahendaksid teadaolevad probleemid tõhusate reguleerivate meetmete abil;

40. on veendunud vajaduses ergutada energiatarbijaid aktiivsemad olema; väljendab heameelt direktiivi (EL) 2019/944 uute sätete jõustumise üle, mis võimaldavad aktiivsetel tarbijatel täiel määral turul osaleda ja oma tegevusest kasu lõigata; kutsub komisjoni üles hindama senini püsivaid tõkkeid, hõlbustamaks taastuvenergia omatarbimise ja taastuvenergiakogukondade arengut, eelkõige väikese sissetulekuga või haavatavate leibkondade ja tööstustarbijate puhul; nõuab kavandatava tarbijate teavitamise kampaania raames läbipaistvat teavet energiavalikute kliimamõju kohta;

41. juhib tähelepanu asjaolule, et tarbijate mõjuvõimu suurendamine integreeritud taastuvenergia süsteemides loob võimalusi energiat toota, tarbida, salvestada ja müüa; on seisukohal, et see pakub taastuvenergiakogukondadele ka võimalusi energiatõhususe suurendamiseks leibkondade tasandil ja energiaostuvõimetuse vastu võitlemiseks;

42. kinnitab energiakogukondade ja mikrovõrkude potentsiaali arendada juurdepääsu säästvamale energiale, eelkõige eraldatud ja saarepiirkondade ning äärepoolseimate piirkondade jaoks; rõhutab vajadust tagada nende piirkondade integreerimine üleeuroopaliste energiavõrkudega ning töötada välja projekte saarte ja saarestike energiasõltumatuse saavutamiseks taastuvate energiaallikate abil, nagu on tehtud programmi „Horisont 2020“ projekti Tilos raames;

43. kutsub komisjoni üles esitama ettepanekuid eeskirjade kohta, mis võimaldaksid kodanike energiakogukondadel edaspidi osaleda energiasüsteemi integreerimisel, näiteks lisaks taastuvenergia tootmisele ka soojusvõrkudega, elektromobiilse laadimisega, salvestus- või tarbimiskaja seadmetega ühendumise teel;

Euroopa juhtpositsiooni tagamine säästva ja taastuvenergia tehnoloogiate valdkonnas

44. tuletab meelde, et üks energialiidu eesmärke on vähendada meie sõltuvust impordist ja tagada energiavarustuse kindlus ning tehnoloogiline sõltumatus; nõuab, et EL võtaks õppust praegusest majanduskriisist ja püüdleks strateegiliste väärtusahelate suurema autonoomia poole; on seisukohal, et sünergia loomine võib aidata seda eesmärki saavutada;

45. rõhutab Euroopa tehnoloogiate konkurentsivõime laiendamise tähtsust, et kindlustada liidu sõltumatust strateegilises energiasektoris; kutsub komisjoni üles toetama teadusuuringuid ja innovatsiooni erinevate struktuuri- ja investeerimisfondide kaudu; tuletab meelde liidu ülemaailmset juhtpositsiooni heitkoguste satelliitmõõtmise tehnoloogiate valdkonnas ja eelkõige Copernicuse atmosfääriseire teenust; tuletab meelde Euroopa Keskpika Ilmaennustuse Keskuse oskusteavet, mille abil saab ennustada ilma ja seega ennetada energianõudluse kõikumisi; kutsub komisjoni üles kaaluma selliste tehnoloogiate edasist toetamist, mis aitavad kaasa kliimakindla ja integreeritud energiasüsteemi loomisele, sealhulgas valdkondades, kus Euroopal on ülemaailmne juhtpositsioon ja riigisisesed väärtusahelad;

46. märgib murega, et energialiidu olukorda käsitleva 2020. aasta aruande järeldustes rõhutatakse teadusuuringutesse ja innovatsiooni tehtavate investeeringute vähenemist puhta energia tehnoloogiate valdkonnas; kordab, et ELi toetus on teadusuuringute ja uuendustegevuse ning eriti murrangulise innovatsiooni jaoks äärmiselt tähtis; väljendab heameelt teadusuuringute eelarve suurendamise üle programmi „Euroopa horisont“ raames ja Euroopa teadusruumi loomise üle;

47. rõhutab vajadust õiglase ülemineku järele ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles käsitlema energiasektori struktuurilisi muutusi kõigis asjakohastes seadusandlikes ettepanekutes, et hõlbustada üleminekut kliimaneutraalsusele; kordab uues rohelises kokkuleppes esitatud lubadust, et kedagi ei tohi kõrvale jätta; märgib sellega seoses, et ülitähtis on

muuta töötajate oskusi sektorites, millel on oht rohepöörde käigus kaduda; rõhutab Euroopa väljakujunenud oskusteabe väärtust energiasüsteemide integreerimisel ja kutsub liikmesriike üles seda oskusteavet väärtustama ja aitama seda fossiilenergia sektorist kliimaneutraalsesse integreeritud energiasüsteemi üle viia;

48. tõstab esile järgmisi murrangulisi protsessiuuendusi ja tehnoloogiaid, mida tuleb ringmajanduse ja tõhusa sektorite integreerimisstrateegia seisukohast veelgi täiustada:

a) tõhus ja taastuvallikatest toodetud vesinikul põhinev terasetootmine, kus ühendatakse terase ringlussevõtt ja püsiva rauavalu tootmine,

b) kaugküte maa-aluse transpordi heitsoojuse abil,

c) arukas laadimine ja transpordiliikide muutmine transpordisektoris,

d) naftakeemia- ja agrokeemiasaaduste ning nende tootmisprotsesside asendamine kestlike alternatiividega,

e) uue põlvkonna akude tootmine ja ringlussevõtt, ning

f) andmekeskuste vedeliktäitetehnoloogiad, mis vähendavad oluliselt energiavajadust ja heitsoojust;

49. peab kiiduväärseks strateegiliste väärtusahelate valdkonnas tehtud algatusi; nõuab taastuvenergia tehnoloogiate tunnustamist strateegilise väärtusahelana ja nende tehnoloogiate laiendamiseks tehtavate jõupingutuste toetamiseks mõeldud liidu moodustamist, samuti tootmis- ja energiatõhususe parandamise algatust; palub komisjonil tagada kõigi liitude läbipaistev juhtimine, sealhulgas VKEde, kodanikuühiskonna, valitsusväliste organisatsioonide ja sõltumatute ekspertide osalemine, kindlustades samas geograafilise mitmekesisuse;

o

o o

50. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.